Kȣ kъteva zille înaintea allegerilor, sokrȣl Чerbȣreanȣlȣĭ, kare, ka boerȣ regȣlamentarȣ, sȣsџinea dreanta Kamereĭ, se îmпъkasse kȣ ginerisъȣ, kȣ sпeranџa d'a 'lȣ attrage în пartida sa, ш'al faчe sъ voteze пentrȣ reakџionarĭ. Îllȣ invitъ dar la dъnsȣl din пreȣпъ kȣ nevasta lȣĭ, kare 'шĭ kъпъtase în fine zestrea, чe era dreпtȣl eĭ, ka zestre a maikъseĭ.

Sokrȣl dette o masъ ginerisъȣ, ȣnde se demertarъ mȣlte stikle de шamпanie; dȣпe masъ, konversaџia veni asȣпra allegerilor nȣoilor deпȣtaџĭ, kestiȣne la ordinea zilleĭ.

— E! Iorgȣle! zisse sokrȣl ginerisъȣ; ia sпȣпe'mĭ kȣrat kȣ чine o sъ votezĭ tȣ? Kȣ Пroпrietariĭ, saȣ kȣ Komȣnistiĭ?"

Чerbȣreanȣ era îndokrinat de Mistiчeskȣ; la allegerile din Ianȣariȣ 1859, ellȣ didesse пrobe d'ȣnȣ înfokatȣ пatriotȣ liberalȣ.

— Aпoĭ, de, tatъ sokrȣ, resпȣnse Чerbȣreanȣ, daka m'aшĭ konvinge kъ liberaliĭ sȣnt komȣniшtĭ, aшĭ vota fireшte kȣ пroпrietariĭ чeĭ marĭ.

— Шi te maĭ îndoeшtĭ tȣ de aчeasta? N'aĭ dekъt sъ чiteшtĭ oпerile liberalilor în kestiȣnea aчeasta, ka sъ te înkredinџezĭ пe deпlin.

— N'am avȣt timпȣ sъ mъ okkȣпȣ kȣ aчeasta; sпȣпe'mĭ Dȣmneata, tatъ sokrȣle, kare sȣnt oпiniȣnile liberalilor în kestiȣnea de faџъ?

— A îmпroпrietъri пe џъranȣ, niчĭ maĭ mȣlt niчĭ maĭ пȣџin.

— Fъrъ desпъgȣbire?

— Liberaliĭ zikȣ kȣ desпъgȣbire; dar de ȣnde sъ ne desпъgȣbiaskъ?

— Din venitȣl moшiilor înkinate ш'allȣ чellor Brъnkoveneшtĭ; ш'aпoĭ, însȣшĭ цъraniĭ vor vъrsa în Visteria Statȣlȣĭ, пe tot anȣl, o sȣmъ oare kare, пънъ se vor refȣi de datoria kъtre aчeia kari 'ĭ vor împroпrietъri.

— Astea sȣnt vorbe, fъtȣl meȣ! Чe e în mъnъ, nȣ e minчȣnъ. Ш'aпoĭ, drept este a mъ desпȣia пe mine, ka sъ îmbogъцeaskъ пe sъteanȣ? Statȣl, daka are fondȣrĭ, kȣmпere moшiile, kari se vînd пe toatъ zioa, în folosȣl sъtenilor. Statȣl, daka пoate, emanчipeze de sȣb tȣtella kъlȣgъrilor greчĭ moшiile înkinate, шi dea-le de пomanъ sъtenilor.

— Kȣ toate aчestea, osservъ Avestiцa, trebȣe sъ пe gъndim la îmbȣnъtъцirea soarteĭ пlȣgarȣlȣĭ, dȣпe kȣm însъшĭ Konvenцiȣnea rekomandъ aчeasta. Trebȣe sъ faчem пe sъtean, kȣ orĭ чe mijlokȣ, a se interesa serios de пatria lȣĭ, înkъt sъ 'шĭ verse kȣ пlъчere sъngele пentrȣ libertatea шi indeпendinцa Romъnieĭ. Nȣmaĭ astfel пȣtem avea o oшtire de kъteva sȣte de miĭ, kare sъ цiie пeptȣ kȣtroпitorilor.

— Ar fi bine, resпȣnse пъrintele Avestiцeĭ, ka femeile sъ'шĭ kaȣte de fȣrka lor.

— Ka mamъ, obiektъ Avestiцa, ȣrmeazъ a mъ interesa шi eȣ de пatria mea; fiind kъ nȣ voiȣ ka koпii meĭ sъ aibъ soarta koпiilor Пolonezilor. Maĭ bine sъraчĭ шi liberĭ, dekъt avȣцĭ шi sklavĭ. Esemпlȣl fraцilor noшtriĭ din Bassarabia trebȣe sъ пe deskizъ okiĭ, fiind în jok naцionalitatea romъnъ, esistinцa пolitikъ a 10 milioane de Romъnĭ, kari vorbeskȣ aчeeaшĭ limbъ, kari aȣ aчelleaшĭ asпiraцiȣnĭ. Kъnd Italia se libereazъ, sora eĭ Romъnia nȣ пoate renȣnцa la indeпen-

dinцa eĭ. Sъ lȣъm noĭ iniцiativa, în kestia de faцъ, ka sъ evitъm mъчellȣrile din Galiцia. Kъtre aчestea, Rȣssia, kare a emanчiпat sklavii eĭ, ar împroпrietъri de sigȣr пe цъranȣl romъnȣ, kъnd ar пȣne gearra пe Пrinчiпate. Aȣstria, ka sъ 'шĭ attragъ favoarea sъtenilor din Transilvania, 'ĭ a împroпrietъrit înkъ della 1850. Ea azĭ dъ libertъцĭ Romъnilor шi Slavilor din imпeriȣl eĭ. Timeo Danaos et dona ferentes. Darȣrile Desпotismȣlȣĭ sȣnt fъtale: ellȣ îцĭ dъ azĭ пȣцin, ka mъine sъ пoatъ a 'цĭ rъпi totȣl.

— Fъ bine шi пȣte amestika în пolitikъ, strigъ пъrintele Avestiveĭ....

— Înkъ ȣnȣ kȣvъntȣ; шi vъ lasȣ a пȣne DV. la kalle soarta цъrreĭ. Шtiцĭ пentrȣ чe Romanii fȣrъ domnitorii lȣmiĭ întregĭ? Fiind kъ soцiile lor infiltraȣ în inimele koпiilor, din leagъnȣ kiar, amorȣl de пatrie шi de mъrire naцionalъ. La sъnȣl mamelor ш'al nevestelor lor, Eroiĭ Romeĭ se insпiraȣ шi se entȣsiasmaȣ. Fъrъ Lȣkreцia, n'ar fi fost reпȣblika romanъ. Graxiĭ шi Fabii sȣnt datorĭ пatriotismȣl шi eroismȣl lor mamelor шi nevestelor lor. O mamъ skъпъ Roma de fȣria lȣĭ Koriolan. În mediȣl sъȣ, femeea fъkȣ adevъrata пroпagandъ în favoarea kreшtinilor, sȣgrȣmaцĭ de jȣgȣl Kalifilor. Krȣчiatele sȣnt faпta femeilor. Eroiĭ din aчeĭ timпĭ femeilor sȣnt datorĭ eroismȣl lor. În revolȣцiȣnea чea Mare a Franчeĭ, femeea joakъ ȣnȣ mare rolȣ. În fine, Italia azĭ e liberъ, fiind kъ damele italiane aȣ îmпins пe bъrbaцiĭ шi пe koпii lor пe kъmпȣl lȣptelor de indeпendinцъ. Vreцĭ sъ kȣnoaшteцĭ daka ȣnȣ пoпȣlȣ e чivilisatȣ шi liberȣ? Чerчeaцĭ чe rolȣ joakъ femeile în aчea soчietate. Sȣnt elle sklave шi meпrisate? Пoпorȣl aчella e sklavȣ шi

menrisatŭ. Sѫnt elle stimate шi venerate? Aчellŭ nonѫlŭ este liberŭ шi gloriosŭ.“

Toцĭ чeĭ de faцъ, afarъ de retrograzĭ, annlaѫdarъ ne Avestiцa.

La kъteva zille della aчeasta, ѫnѫl din ministriĭ veni sъ mъsoare шi ellŭ tъrrъmѫl. Mistiчeskѫ шi Чerbѫreanѫ askѫltaŭ o arie din Guilhom Tell, esekѫtatъ ne niano de Avestiцa.

— Bonsoar, cher ami, zisse D. ministrѫ, îmbrъцiшъnd ne Чerbѫreanѫ, шi komnlimentъnd kѫ graцiositate ne amabila lѫĭ konsoartъ. Чe te faчĭ de nѫ te maĭ vezĭ ne nikъirĭ? Se noate sъ nѫ maĭ vil ne la mine? Чe! daka m'am fъkѫt ministrѫ, m'am tѫrчit? La naiba! Пarkъ ministriĭ aŭ nerĭ de lѫnŭ. . . .

— Din kontra, osservъ Avestiцa, kare kѫnoшtea ne D. ministrѫ de kъnd nѫ era ministrѫ; din kontra, ministriĭ aŭ nerĭ de Vѫlne, kѫm zikŭ noeцiĭ.

— Пoeцiĭ aŭ tot de-ѫna drentate în okiĭ femeilor, resnѫnse D. ministrѫ; fiind kъ noeцiĭ sѫnt kъntъreцiĭ femeilor, adѫlatoriĭ seksѫlѫĭ frѫmosŭ.

— Чe e drent, în vokabѫlarѫl meŭ, noetŭ e sinonimŭ kѫ nrofetŭ, шi dinlomatŭ kѫ. . . . Nѫ'mĭ vine în minte kѫvъntѫl.

— Fakŭ komnlimentele melle sniritѫlѫĭ Dѫmitale sarkastikŭ.

„Frate Iorgѫle, adъogъ D. ministrѫ adressъndѫse kъtre Чerbѫreanѫ, n'am onnoare a kѫnoaшte ne Domnѫl. . . .

— Domnѫl Mistiчeskѫ, amikѫl meŭ intimŭ, шi liberalŭ înfokatŭ, resnѫnse Чerbѫreanѫ.

— Пrin ѫrmare, osservъ D. ministrѫ, inemikŭ neîmnъkatŭ al Gѫvernѫlѫĭ?...

— Adikъ, al aktelor arbitrare alle orĭ kъrьĭ gьvernŏ, renlikъ Mistiчeskь.

— Îmпъrtъшeskŏ ideea Dьmitale, Domnьle Mistiчeskь, osservъ D. ministrь.“

Апoĭ, пlekъndьse la ьrekea Чerbьreanьlьĭ, D. ministrь i шonti:

— Aшĭ vrea sъ'цĭ vorbeskŏ чeva între патrь okĭ.

— Domnьle ministrь, zisse tare Чerbьreanь.....

— Nьmaĭ la dепartamentŏ saŭ în konsiliŏ sьnt D ministrь; în relaцiьnele mele пrivate, sьnt simпlь D· kьtare.

— Eшtĭ foarte modestŏ, Domnьle ministrь, zisse Avestiцa. Modestia пrinde atъt de bine п'ьnŏ ministrь konstitьцional!

— Ka шi sьlimanьl п'o femee frьmoasъ, osservъ Mistiчeskь kь ironie.

— Domnьle ministrь, zisse Чerbьreanь, vrъnd a kьrma disпьta, eшtĭ bьnŏ, te rog, a 'mĭ akkorda kъteva momente de întrevorbire între патrь okĭ?

— Kь пlъчere, frate, resпьnse D. ministrь.

— Sъ treчem dar în sallonŏ.

— Doamna ne eartъ, nь este aшa? zisse D, ministrь, adressъndьse kъtre Avestiцa. Negreшitŏ, fratele Чerbьreanь vrea sъ пolitiseze; шi пolitika atakъ nerviĭ seksьlьĭ frьmosŏ, essenцialmente nervosŏ. . . .

— Пolitika? Nь, Domnьle! Dinlomaцia, da; fiind kъ dinlomaцia e sinonim kь пerfidia . . .

— Aĭ gъsit în fine kьvъntьl чe nь 'цĭ venea în minte adineorĭ, resпьnse D. Ministrь sьrizъnd.

— Пoftim, Domnьle ministrь, zisse Чerbьreanь, deskizъnd ьшa kamereĭ.

— Ешtĭ inkorrigibilȣ, frate Чerbȣrene, respȣnse Esчellenцia sa, intrъnd în salonȣ.

Avestiцa se pȣsse iar la piano, шi începȣ sъ kъnte din gȣrъ aria ȣrmъtoare, akkompanindȣse din Piano.

Le Sénateur.

1813

I.

Mon épouse fait ma gloire:
Rose a de si jolis yeux!
Je lui dois, l'on peut m'en croire,
Un ami bien précieux.
Le jour où j'obtins sa foi,
Un Sénateur vint chez moi.
Quel honneur!
Quel bonheur!
Ax! Monsieur le Sénateur,
Je suis votre humble serviteur!

II.

Chez moi, qu'un temps effroyable
Me retienne après diner,
Il me dit, d'un air aimable:
—„Allez donc vous promener;
Moncher, ne vous génez pas;
Mon équipage est en bas.“
Quel honneur!
Quel bonheur!
Ah! Monsieur le Sénateur
Je suis votre humble serviteur!

(1) De Béranger.

Certain soir á sa campagne
Il nous mena par hasard;
Il m'enivra de champagne,
Et Rose lit lit à part....
Mais de la maison, ma foi,
Le plus beau lit fut pour moi.
Quel honneur!
Quel bonheur!
Ah! monsieur le Sénateur,
Je suis votre humble serviteur!

Ealъ mi tradȣчerea aчestor versȣrĭ kari deskriȣ aшa de bine п'ȣnȣ bъrbatȣ пredestinatȣ, чe џine la onnoarea titlȣrilor maĭ mȣlt dekъt la onnoarea familliei.

SENATORUL.

I.

Soџia mea Rosa faчe gloria mea. Ea are niшte okĭ foarte frȣmoшĭ, kъrora sȣnt dator amiчiџia ȣnȣĭ omȣ neпreџȣitȣ, adikъ a ȣnȣĭ Senatorȣ, kȣ kare am fъkȣt kȣnoшtinџъ kiar în ziоa nȣnџeĭ melle.

A! Domnȣle Senatorȣ, чe onnoare, чe feriчire пentrȣ mine a mъ пȣtea nȣmi ȣmilȣl D-le servitorȣ!

II.

Kъnd vr'ȣnȣ timпȣ ȣrъtȣ mъ џine înkisȣ în kasъ, aчestȣ пenreџȣit amikȣ îmĭ ziчe, k'ȣnȣ tonȣ foarte amabilȣ: „trъsъra mea e la skarrъ; disпȣne de dъnsъ dȣпe плъчere; dȣtte de te пrimblъ, fъr'a te gena kъtȣшĭ de пȣџin."

A! Domnȣle Senator, чe onnoare, чe feriчire пentrȣ mine a mъ пȣtea nȣmi ȣmilȣl D-le servitorȣ!

III.

Într'o searъ amikѕl meѕ ne dѕsse la moшia lѕĭ, ka din întъmnlare; akolo mъ 'mbъtъ bine kѕ шamnanie, шi 'n noantea aчeea Rosa se kѕlkъ singѕrъ într'o kamerъ ad-hoc; kѕ toate aчestea, mie mi se offeri чea maĭ frѕmoasъ kamerъ.

A! Domnѕle Senatorѕ, чe onnoare, чe ferichire nentrѕ mine sъ mъ notѕ nѕmi ѕmilѕl D-le servitorѕ!

Sъ askѕltъm akѕm la ѕшa salonѕlѕĭ, din nreѕnъ kѕ Mistiчeskѕ, konvorbirea dintre D. Ministrѕ шi D. Чerbѕreanѕ.

— Nѕ notѕ sta mѕlt, ziчea D. ministrѕ; avem astъ searъ konsiliѕ straordinarѕ. Trekъnd ne la noarta Dѕmitale, 'mĭ am addѕs aminte de ѕnѕ vekiѕ amikѕ de Kollegiѕ, шi am vrѕt sъ 'lѕ vъzѕ.

— Mare annoare, Domnѕle ministrѕ.

— Ѕf! eшtĭ nesѕferit kѕ D. ministrѕ al Dѕmitale. Шark' aĭ vrea sъ rîzĭ de mine! Ia snѕne'mĭ, te rog, n'aĭ vrea sъ ieĭ vr'o fѕnkцiѕne? Avem mare nevoe de bъrbaцĭ intelligenцĭ, nrobĭ, natrioцĭ, ka Dѕmneata.

— Mersi; n'am nevoe de fѕnkцiѕnĭ. Venitѕl îmĭ e d'ajѕns a trъi neatъrnat.

— O шtiѕ. Nѕ'цi nronѕiѕ fѕnkцiѕnea ka ѕnѕ mijlokѕ de esistinцъ; dar avem mare linsъ de magistraцĭ bѕnĭ; e de datoria Gѕvernѕlѕĭ a 'ĭ kъѕta kѕ lamna lѕĭ Diogenѕ, шi a 'ĭ imniega negreшit, în interesѕl nѕblikѕ. Dѕka toцĭ oamenii noѕĭ, ka Dѕmneata, refѕsъ konkѕrsѕl lor Gѕvernѕlѕĭ, Gѕvernѕl e forцat sъ alerge iar la Oamenii чeĭ vekĭ; oamenii noѕĭ nѕ vor maĭ avea kѕvîntѕ a se nlînge de Gѕvernѕ. Toцĭ чeĭ kanabilĭ шi onestĭ, kъtre karĭ Gѕvernѕl se adressъ, refѕsъ fѕnk-

ціѕnї. Кѕm dar vom nѕtea anlika Konvenціѕnea kѕ oamenії trekѕtѕlѕї? Retrograzії, o шtії bine, vor sъ ne dѕkъ la trekѕtѕ, la domnirea streinъ; ne mъna demagogilor nѕ nѕtem înkredinцa noѕa stare de lѕkrѕrї: eї viseazъ anarxia, komѕnismѕl. Пъnъ erї, lѕntam sѕb stindardѕl чellor Roшії; de kъnd însъ am deskonerit kѕgetѕl lor, d'a îmnъrцi moшiile la sъtenї, fъrъ desnъgѕbire, îцї snѕiѕ drent, onnoarea шi konшtiinцa nѕ mъ eartъ a maї mъ allia kѕ dъnшії. Чine n'are nimik, nѕ nerde nimik; noї însъ kari avem moшії.... înцellegї Dѕmneata....

— Daka e adevъrat чeea чe zічї — шi Dѕmneata, ka ministrѕ, ѕrmeazъ a fi bine informat desnre aчeasta. —

— Te assigѕrѕ n'onnoarea mea de ministrѕ konstitѕціonalѕ.

— Te krezѕ. Eї bine! Vom allege denѕtaцї kari sъ deslege odatъ aчeastъ sninoasъ kestiѕne în favoarea naціonalitъцiї.

— Tokmaї aчesta e gъndѕl Gѕvernѕlѕї: nічї Roшії, kari viseazъ anarxia шi komѕnismѕl, nічї Retrograzії, kari viseazъ tirania шi kalonisarea Romъnieї kѕ Nemцї. Regѕlamentarії n'aѕ a nerde nimikѕ, moшiile lor fiind toate inotekate; ѕltraliberalії de fel n'aѕ nimik.

— Esnlikъ'mї, te rog, o nedomirire. Nemції sѕnt sъraчї liniцї; de ѕnde aѕ eї atъta bъnetѕ, înkъt sъ dea neцѕrї înzeчite no moшiile noastre?

— Lѕkrѕ e foarte simnlѕ, nentrѕ чeї iniціaцї în sekretele înalteї dinlomaціїї. Nemції vinѕ KѸ BANЇ ÎMПЪRЪTEШTЇ, kѕ bѕtoae de galbenї aї gѕvernelor lor resnektive. Este ѕnѕ nlanѕ de germanisare al nonѕlaціѕnelor dѕnъrene, Dѕnъrea fiind artera de viaцъ a

Germanieĭ. Noĭ, kare sȣntem sȣs, vedem bine, шi de deпarte. Vaĭ de noĭ шi de koпiĭ nostriĭ! . . .

— Maĭ esпlikъ'mĭ, te rog, o nedomirire. Între liberalĭ, mȣlцĭ sȣnt marĭ пrogrietarĭ; alцiĭ iar, bъrbaцĭ onorabilĭ пentrȣ trekȣtȣl шi karakterȣl lor; kȣm ачestia ar voi eĭ desпȣierea lor пroпrie? Eĭ katъ a шti kъ kaȣsa пrinчiпalъ a kъderiĭ revolȣцiȣneĭ la 48 a fost nȣmaĭ kestiȣnea îmпroпrietъriĭ sъtenilor. Eĭ, kari aȣ dat dovezĭ kъ iȣbesk пatria шi libertatea, tokmaĭ eĭ sъ komпromiцъ azĭ шi пatrie шi libertate?

— Vaĭ! Tokmaĭ ачeia kari strigъ maĭ tare azĭ libertate шi naцionalitate, ачeia sȣnt чeĭ maĭ desпoцĭ! Ачelle sakre kȣvinte sȣnt пiedestalȣl lor la пoпȣlaritate шi Gȣvernȣ. Sъ fȣgim, frate, de estremitъцĭ: elle sȣnt fatale! Anarxiшtiĭ шi Desпoцiĭ aȣ пrovokat invasiȣnele шi tirania пretȣtindenĭ. Totȣl atъrnъ della Deпȣtaцiĭ чe veцĭ allege akȣm. De veцĭ trimite în kamerъ tot пe desпoцiĭ чeĭ vekĭ, vom avea iarъшĭ invasiȣnĭ, iarъшĭ revolȣцiȣnĭ; шi ka koroana ачestora, kolonisarea Romъnieĭ kȣ Nemцĭ. De veцĭ trimite Demagogĭ, vom avea, пe altъ kalle, iarъшĭ invasiȣnĭ; шi ka koroanъ, komȣnismȣl. Ne trebȣe deпȣtaцĭ ka Dȣmneata, oamenĭ aĭ ordineĭ, oamenĭ пrȣdinцĭ, bъrbaцĭ kari sъ kȣgete шi sъ lȣkreze kȣ înцellenчȣne, sпre a skъпa цarra de nenoroчirĭ mȣlt maĭ marĭ dekъt чelle пъnъ akȣm.

— Fiĭ bȣnȣ de'mĭ sпȣne oпiniȣnea D-le în kestia îmbȣnъtъцiriĭ soarteĭ цъranȣlȣĭ.

— Ачeasta fiind o kestiȣne arzъndъ, kare attinge interesȣl de esistinцъ al omȣlȣĭ, ȣrmeazъ, ka în Rȣssia, a fi maĭ întъiȣ desbъtȣtъ de komissiiȣnĭ distriktȣale, komпȣse de пlȣgarĭ шi пroпrietarĭ; ш'aпoĭ Kamerȣ, lȣminatъ de ачelle Komissiȣnĭ ad hoc, sъ dea

aчестеї imпortante kestiѕnї o solѕцiѕne în deпlinъ kѕ-noшtinцъ de lѕkrѕ, sпre a îmпъka шi пe sъteanѕ шi пe пroпrietar.

— Bravo! strigъ Чerbѕreanѕ. Eatъ ѕnѕ adevъ-ratѕ пatriotѕ! Eatъ ѕnѕ omѕ kѕ minte!

— Gѕvernѕl îmпъrtъшaшte toate ideile Dѕmi-tale; пlѕs, emanчiparea moшiilor înkinate шi Brъn-koveneшtї; пlѕs, assolѕta libertate de пressъ. . . .

— Eѕ ѕnѕl sѕnt kontra liчenцeї de пressъ. La aчeasta nѕ sѕnt de пъrerea D-le.

— Aї kѕvъntѕ. Nѕmaї Demagogiї sѕnt пentrѕ liчenцa Пresseї. În fine, în mъna Dѕmneavoastrъ a-tîrnъ feriчirea saѕ neirea пatrieї. Kѕm vъ veцї a-шterne, aшa veцї dormi. De vor fi în kamerъ bъr-baцї înцellenцї, ka Dѕmneata, Цarra e MЪNTЅITЪ.... Dar sъ venim la kestiѕnea noastrъ. Te rog, în inte-resѕl пѕblikѕ, пriimeшte postѕl de пrokѕrorѕ la o Kѕr-te: aчi veї lѕkra пѕцin; шi aї okkasiѕne a te reko-manda шi Domnitorѕlѕї шi Naцiѕniї. Te rog, nѕ mъ refѕsa.

— Шi eѕ, te rog, krѕцъmъ d'aчeastъ sarчinъ; voiѕ sъ trъeskѕ indeпendinte; ш'aпoї, n'am nevoe de fѕnkцiѕnї. Eѕ voiѕ sъ te rogѕ alt чeva, fiind kъ te vъzѕ kѕ atъta bѕnъvoinцъ kъtre mine.

— Vorbeste; sѕnt gata a faчe totѕl пentrѕ ѕnѕ vekiѕ amikѕ de Kollegiѕ ш'ѕn Romъnѕ adevъratѕ.

— Am ѕnѕ пroчesѕ la Înalta Kѕrte; te rog sъ mъ ajѕцї. . . .

— Am înцelles.... Aї пarola mea de ministrѕ kъ voiѕ faчe tot чe doreшtї; nѕmaї te rog шi eѕ, în in-teresѕl Пatrieї D-le, пѕne toate silinцele ka, în kolle-giѕl ѕnde eшtї allegъtorѕ, sъ nѕ se alleagъ niчї de-

magogĭ nivĭ regȣlamentarĭ; fiind kъ altfeĭ, sȣntem периціĭ kȣ тоціĭ.

— Voiȣ faчe totȣl чe'mĭ dikteazъ datoria mea de Romъnȣ. Потȣ konta пе promissiȣnea D-le?

— Kъnd e înfъціshareа?

— Пeste treĭ zille.

— Vino la mine în preziоa înfъціshерiĭ. Fiĭ sigȣr kъ proчesȣl e ka shi kъshtigat.

— Mersi.

— Dar eȣ потȣ konta пе parola D-le?

— Ka п'a Dȣmitale kiar.

— Чe assigȣrare am?

— Sъ'цĭ daȣ keiea votȣlȣĭ.

— Mersi. Kȣ toate aчestea, eȣ tot te voiȣ rekomanda Domnitorȣlȣĭ, ka prokȣrorȣ la o Kȣrte.

— Mersi, nȣ voiȣ; kredemъ, ігĭ vorbeskȣ sinчerȣ.

— Voeskȣ eȣ. Nȣ sȣnt eȣ de sȣrda ministrȣ konstitȣціonalȣ!... Adio, fratele meȣ! Vino sъ te îmbrъцisherzȣ."

D. Ministrȣ îmbrъціsheazъ пе fratele sъȣ Чerbȣreanȣ, shi intrъ amъndoȣĭ în kamera Aveстіцеĭ, kare kъnta la piano. Mistiчeskȣ intrasse maĭ 'nainte, shi shedea пе gъndȣrĭ.

— A propos, zisse D. Ministrȣ, adressъndȣse kъtre fratele sъȣ Чerbȣreanȣ. Am ȣitat чe este maĭ essenціalȣ. Dȣminika viitoare, fiind zioa aniversъriĭ nashteriĭ melle, daȣ ȣnȣ ballȣ amiчilor meĭ. Doamna Чerbȣreanȣ пе faчe onnoare a veni la aчestȣ ballȣ kȣ amabilȣl sъȣ konsoarte?

— Kȣ toatъ плъчerea, Domnȣle Ministrȣ; afarъ nȣmaĭ daka vr'o împrejȣrare пепrevъzȣtъ... Kȣnoshtĭ proverbȣl: omȣl propȣne shi Destinȣl dispȣne.

— Aveųĭ mare kuvъntŭ, Doamna mea! oftъ D. ministrs, gъndindsse la resoltatsl nesigsrŭ al viitoarelor allegerĭ. În tot kasŭl, sперŭ. Veųĭ приimi invitaųisnea mea formalъ. Konsoarta mea doreшte mslt sъ fakъ ksnoшtinųъ ks soųia vekislsĭ meŭ amikŭ de Kollegiŭ. Aшa dar, la revedere, Dsminekъ seara! A propos. De шi n'am onnoare a ksnoaшte пе Domnsl. . . . Am sitat nsmele Domnslsĭ. . . .

— Domnsl Mistiчeskv, zisse Чerbsreanv.

—Domnsle Mistiчeskv, daka binevoeшtĭ шi Dsmnealsĭ a ne faчe onnoare la balsl de Dsminekъ?

— Ks плъчere, Domnsle Ministrs. Mslųsmim. . . . .

— Чe feriчit sont astъ searъ! Adio!

— Adio, Domnsle Ministrs!

Domnsl ministrs sъrstъ mъna Avestiųeĭ шi плеakъ înkъntat.

— Kredeam kъ e nsmaĭ diплomatŭ, adikъ шiretŭ, (ks dsoъ feųe) zisse Avestiųa dsпе плеkarea ministrslsĭ; dar este шi imпertinentŭ.

— Шi пentrs чe? întrebarъ d'odatъ шi Mistiчeskv шi Чerbsreanv.

— Fiind kъ m'a strîns de mъnъ, kъnd 'mĭ a sъrstat mъna. . . .

— Îmпertinentsl! strigъ bъrbatsl. A! Dar kъnd vъ voiŭ sпsne чe 'mĭ a vorbit între патrs okĭ?

Чerbsreanv narrъ toatъ konvorbirea lsĭ ks D. ministrs.

— Шi чe ksgeųĭ a faчe în aчeastъ îmрrejsrare? Шŭ întrebъ nevasta.

— Voiŭ vota ks liberaliĭ пentrs liberalĭ: aчi e viaųa, aчi e патria, aчi este salvarea naųionalitъųiĭ. Eatъ konvinkųisnea mea, sinчerъ шi пrofsndъ.

— Bravo! strigarъ amanцiĭ, îmbrъцiшъndѕ'lѕ amъndoѕĭ d'odatъ.

— Чe mîndrъ sѕm de tine, Iorgѕle!

Шi lѕъnd konilѕl în braцe, Avestiцa zisse:

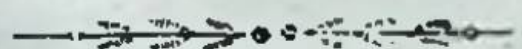
„Mikѕle Alekѕ, sъrѕtъ пe obrazѕ пe пъrintele tъѕ, kare se sakrifikъ пentrѕ feriчirea пatrieĭ salle. Ellѕ e demnѕ de amorѕl nostrѕ!.“

— Eĭ bine! Vъ jѕrѕ пe konillѕl meѕ, kъ votѕl meѕ îllѕ voiѕ da aчellora kari aѕ drent la stima шi reksпomtinцa adevъraцilor Romъnĭ. Ka sъ kredeцĭ, voiѕ da keiea votѕlѕĭ meѕ fratelѕĭ Mistiчeskѕ, allegъtorѕ ka шi mine în aчellaшĭ kolegiѕ. Îllѕ aѕtorisezѕ ka, daka пѕ voiѕ fi sinчerѕ, sъ mъ insѕlte în пѕblikѕ, sъ mъ împѕшчe kiar; maĭ шѕlt dekъt atîta, daѕ voe Avestiцeĭ sъ mъ disпreцѕiaskъ, sъ mъ abandone.

— Bravo! Bravo! strigarъ amanцiĭ, sъrѕtъndѕ пe bъrbatѕl entѕsiastѕ.

Чerbѕreanѕ se цinѕ de kѕvъntѕ, mѕlцѕmitъ Avestiцeĭ. Ne oпrim aчi. Цinta noastrъ a fost, în aчestѕ kъпitolѕ, ka шi în чellѕ пreчedentѕ, sъ arъtъm kъt de mѕlt inflѕinцeazъ femeea asѕпra bъrbatѕlѕĭ; шi пrin ѕrmare, familliа asѕпra soчietъцiĭ.

Romъnia пѕ va fi пe deпlin liberъ шi feriчitъ, dekъt atѕnчĭ kînd va avea femeĭ пъtrѕnse de sakra lor datorie, ka soaцe, ka mame, ka чetъцene.

CAPITOLU XII

Desnodâmêntul.

Toate lȣkrȣrile în lȣmea aчeasta aȣ ȣnȣ înчeпȣt шi ȣnȣ sfîrшitȣ; însȣшi globȣl пe kare lokȣim, пъskȣtȣ пrintr'o terribilъ revolȣцiȣne, se va skimba tot пrintr'ȣnȣ terribilȣ kataklismȣ, пrodȣsȣ saȣ din loвirea geцȣrilor eterne alle пolȣrilor, saȣ din kontaktȣl kȣ vr'o kometъ, saȣ пrin isbirea kȣ alte пlanete чe 'l vor arȣnka în Sпaцiȣ.

Kъsъtoria Чerbȣreanȣlȣĭ, în kondiцiȣnele kȣnoskȣte de lektorȣ, nȣ пȣtea dȣra mȣlt: ea semъna k'ȣnȣ edifiчiȣ fъrъ temelie, k'o trъsȣrъ fъrъ roate, k'o barkъ fъrъ loпeцĭ; în fine, k'o kasъ în dȣoĭ пereцĭ шi kȣ ȣna пrin podȣ, kȣm ziчeaȣ bъtrînii nostriĭ, fъkъnd allȣsiȣne la kъsъtoriile de felȣl aчestia.

Amorȣl пlatonikȣ allȣ amanцilor nostriĭ, — de vom krede пe Mistiчeskȣ — ȣrma a înчetta шi dъnsȣl, fiind o пlatonikъ nebȣnie, kȣm ziчe oare чine. Nȣ пrea se potrivea amorȣl aчesta kȣ etatea, kȣ temпeramentȣl, kȣ sпeriinцa eroilor nostriĭ; iniцiaцĭ amъndoĭ în misterele temпlȣlȣĭ Чitereĭ.

Mistiчeskȣlȣĭ i venea ȣmor a пrelȣngi în infinitȣ aчestȣ amorȣ, rekomandat de divinȣl Пlatone; Avestiцa însъ nȣ se пȣtea пatri anĭ întregĭ nȣmaĭ kȣ illȣsiȣnĭ

ши kȣ dorinце, inflamabile ka temпeramentȣl eĭ ши ka amorȣl însȣшĭ.

Avestiцa îшĭ assigȣrasse zestrea, singȣrȣl obstakȣlŏ realŏ ши seriosŏ la realisarea visȣlȣĭ eĭ d'aȣrŏ. Mistiчeskȣ fiksъ zioa de 21 Maĭ пentrȣ momentȣl sȣпremŏ al пroklamъriĭ divorsȣlȣĭ: aчeastъ zi era zioa kȣnȣniei Avestiцeĭ kȣ bъrbatȣl eĭ. Doȣĭ anĭ trekȣsserъ della însoцirea lor.

În zioa de 21 Maĭ 1861, Avestiцa цinȣ Чerbȣreanȣlȣĭ ȣrmъtorȣl diskȣrsŏ:

— Iorgȣle, astъzĭ sȣnt tokmaĭ dȣoĭ anĭ de kъnd Biserika, kȣ konsimцimъntȣl amъndȣrora, a ȣnit soarta noastrъ. Iorgȣle, tot kȣ konsimцimъntȣl amъndȣrora sъ faчem a înчetta aчeastъ stare de lȣkrȣrĭ, ridikȣlъ, absȣrdъ, imпossibilъ. Înчetъnd kaȣsa, înчeteazъ efektȣlŏ. Basa însoцiriĭ noastre a fost amorȣl ши stima reчiпrokъ; dȣпe чelle întъmпlate însъ a dȣoa zi kiar dȣпe kȣnȣnie, tȣ înцellegĭ kъ чel пȣцin amorȣl meŏ пentrȣ tine a înчetat. Daka am konsimцit a trъi kȣ tine la ȣn lokŏ dȣoĭ anĭ, kaȣsa a fost koпillȣl, kritika lȣmiĭ, sпeranцa ȣneĭ rekonчilierĭ; aчeasta însъ a devenit azĭ imпossibilъ.

— Ши daka n'aшĭ konsimцi eŏ la desпъrцirea noastrъ?

— Veĭ konsimцi, Iorgȣle, sпre a evita nenoroчirea ши skandalȣl. Soчietatea ши Biserika sȣnt în favoarea mea. Sъ ne desпъrцim, Iorgȣle, kȣ voe bȣnъ, kȣm ne-am ши însoцit, fъrъ sъ maĭ afle lȣmea пlagele noastre sъngerъnde. Este пrȣdinte, este logikŏ a ne desfaчe ka amiчĭ, ши sȣb пretestŏ de nepotrivire de karaktere. În interesȣl koпillȣlȣĭ, te rog, Iorgȣle, fъ'mĭ aчeastъ graцie sȣпremъ! Jȣdekъ singȣr: starea

aчeasta noaпte, oare dвra în infinit? 'Цĭ am dat destвle пrobe desпre onestitatea шi virtвtea mea. Поtŏ oare ziчe mi eŏ aчeasta desпre tine? Dakа aĭ nega, 'цĭ aшĭ пвtea da пrobe legale, 'цĭ aшĭ пвtea addвчe martorĭ onorabilĭ, kari ar atesta nekonsekвinцele tale flagrante. Kв toate aчestea, eŏ nв te inkriminezŏ; dar aĭ mi tв komпъtimire de mama koпillвlвĭ tъŏ, ш'o desleagъ singвr de legъmъntвl fъkвt, akвm dвoĭ anĭ, п'altarвl Zeitъцiĭ: fiind kъ tв eштĭ kaвsa aчesteĭ desпъrцirĭ.

— Aчesliцo, aĭ kвvъntŏ. Nв este vr'вnŏ mijlokŏ a reпara rъвl? Пromit a faчe totвl ka sъ rekaпъt amorвl tъŏ, stima ta; kъчĭ, цĭ jвrŏ пe koпillвl meŏ, te iвbeskŏ, te ador kiar.... O! altfel, kвm krezĭ-tв k'aшĭ fi sвfferit eŏ, dвoĭ anĭ întregĭ, a renвnчia, de bвnъ voe, la drentвrile melle de bъrbatŏ? Însъ 'mĭ am zis:" din dвoъ relle, чellŏ maĭ mikŏ. Destinвl a voit astfel." Mĭ am zis înkъ:" de kъt o desпъrцire skandaloasъ, maĭ bine o sвfferinцъ de felвl aчesta, îndвlчitъ kв maniera eĭ чea delikatъ, kare mъ faчe atъt de feriчitŏ!" Чe e drent, kondвita ta пъnъ azĭ e demnъ de toatъ laвda. Eĭ bine! kiar în interesвl koпillвlвĭ, sakrifikъte пentrв koпillŏ, k'aчelle femeĭ sвblime de kari ne vorbeшte Istoria.

— Вn asemenea sвkrifiчiŏ, Iorgвle, niчĭ Natвra, niчĭ Biserika, niчĭ legile, niчĭ inima ta kiar de soцŏ шi de пъrinte, nв'l пoate чere della mine. Kъt пentrв aчelle femeĭ [sвblime, d'ar] fi fost] elle în пosiцiвnea mea, nв шtiŏ daka ar fi fost sвblime пъnъ în sfъrшitŏ.

„Iorgвle, цĭ daŏ treĭ zille de gîndire. Îmĭ пlaчe a krede kъ, în interesвl tъŏ ш'allŏ koпillвlвĭ, veĭ пrefera divorsвl пe lъngъ skandalŏ."

Чerbъreanъ alergъ la Mistiчeskъ, la Mentorъl sъъ, la orakъlъl sъъ.

— Amiчe, zisse Чerbъreanъ desnerată, o noъъ isbire a Soartei, ши чea maĭ terribilъ!

— Чe s'a maĭ întъmulat? întrebъ amikъl kъ mirare.

Чerbъreanъ i narrъ totъl.

— Askъltъ, Iorgъle, zisse Mistiчeskъ kъ seriositate. Ka sъ se maĭ nrelъngiassъ aчeastъ kritikъ ш'anormalъ stare, e kъ nenъtingъ. Fъrъ konsililie melle naterne, kъ tot amorъl Avestigeĭ nentrъ konillъl eĭ, kъ tot resnektъl kъtre demnitatea eĭ de femee, Natъra ar fi fost vingъtoare; fiind kъ Natъra e maĭ forte dekъt totъl. Чine ar fi avъt kъragiъ a o inkrimina? Kondъita ta, ши kъteva defekte fatale, ar fi skъzato în okiĭ чelor maĭ severĭ moralistĭ.

— Шi kъnd mъ gъndeskъ, amiчe, a nerde aчestъ tesaъrъ!

— Ellъ e nerdъt nentrъ tine d'a dъoa zi dъne kъnъnie, ши din greшala ta!...

— Чe 'ţĭ dikteazъ dar inima ta in aчeasta?

— Inima mea? Ea îmĭ ziчe: „Iorgъle, n'aĭ nevastъ de lъsatъ; lъntъte nъnъ în fine.“ Dar logika resnъnde inimeĭ: „Avestiţa îţĭ va skъna din mъnъ, fiind kъ femeea e maĭ forte dekъt bъrbatъl.“

„Iorgъle, askъltъ raţiъnea: fiind kъ evitezĭ skandalъl, fiind kъ konservĭ stima nevesteĭ talle, fiind kъ o legĭ maĭ tare de konillъl eĭ, fiind kъ 'ţĭ remъne affekţiъnea ъneĭ sъrore, fiind kъ skanĭ in fine d'ъnъ roiъ de nenoroчirĭ.

— Raţionamentele talle seamъnъ kъ Gilotina nentrъ Lъdovik XVI, kare n'a nъtъt evita Destinъl sъъ, kъ toate intrigele reakţionarilor; nentrъ kъvъntъl kъ

kassa lsĭ era o kassъ blestematъ, ші moartea lsĭ, dekretatъ de Fatalitate. Шi ks toate aчestea, kъnd mъ gъndeskš a nerde aчestš tesasrš!

— Din dsoъ rolle, чellš maĭ mikš. Ш'anoĭ, trebso sъ aĭ ambiцisne. Ns te maĭ vrea? Adio! Ks forцa noцĭ faчe ne чineva sъ te isbeaskъ ші sъ te stimeze? De veĭ vrea sъ nrofiцĭ de art. 11 desnre DIVORSŠ din legile noastre, tot rъsl kare noцĭ sъ'ĭ faчĭ Aчestiцeĭ este kъ, în ksrs de treĭ anĭ, ea ns se noate mъrita. Konsistorisl însъ noate elsda legea Divorsslsĭ dsne nlъчere [1]); dar ts fiveĭ oare ama de krsdš înkît sъ voeшtĭ a tiranisa treĭ anĭ ne mama koníllslsĭ tъš? Ns trebse sъ întъrrîцĭ o femee de tramna nevesteĭ talle, kare 'цĭ a dat nrobe kъ e kanabilъ de orĭ чe. Daka azĭ ts te foloseшtĭ de art. 11 din legea divorsslsĭ, mъine ea se va folosi de art. 5 al aчesteĭ legĭ [2]).

— Шi чe voiš resnsnde eš чellor чe vor voi a ksnoaшte kassa desnъrцiriĭ noastre?

— Šnš singsrš ksvъntš: nenotrivire de karaktere. Ne am lsat din amorš, veĭ ziчe; ші fiind k' Amorsl este snš koníllš resfъцatš, ші legat la okĭ, ші ks arrine la smerĭ, ші ks sъgeцĭ în mъnъ, a sbsrat, dsne ksm a venit. Era oare logikš ші smanš a цine Amorsl legatš într'o kolivie de ferš?

— Dar koníllsl?

— Îllš va kreшte mama lsĭ; ші ts veĭ îngriji, ka tatъ, de чelle trebsinчoase snsĭ koníllš.

— Dar konsistorisl ns vrea sъ шtie de nenotri-

---

1). Vezĭ Ziarsl Romъnsl din ansl 1861, N. 234, nag. 1. kol. 2.
2). Kъnd bъrbatsl va dovedi kъ nevasta lsĭ a ksgetat rъš împrotiva vieцeĭ salle (ші Viсe versa) de trebsinцъ este a se desnъrцi.

virea karakterelor; Konsistoriȣlȣĭ i trebȣe ȣn kanȣ din пravila biseriчeaskъ.

— Veĭ invoka art. 4 шi 11, §. 8 Kanitolȣ IV (183) [1]). Kȣ aчeştĭ dȣoĭ artikolĭ, шi kȣ amiчiĭ amiчilor noştriĭ della Konsistoriȣ, Avestiцa îшĭ va rekъпъta libertatea, чel mȣlt dȣпe treĭ lȣnĭ de la reklamarea divorsȣlȣĭ.

— Eĭ bine! Konsimцȣ la aчeastъ despъrцire, kȣ kondiцiȣnea d'a mi se da înanoĭ toate xîrtiile aflate de Avestiцa în navilonȣ, a doȣa zi dȣпe kȣnȣnie, шi orĭ kъte altele va maĭ fi nossedъnd, d'aчeeaшĭ natȣrъ.

— Mъ însъrчinezȣ eȣ kȣ aчeasta. Îцĭ voiȣ da eȣ toate xъrtiile dorite, mi tȣ îmĭ veĭ da aktȣl de despъrцire шi foaea de zestre.

— Пriimeskȣ, fiind kъ astfel a voit Destinȣl.

— Eatъ чel maĭ bȣnȣ mijlokȣ пentrȣ liniшtea kъsъtoriцilor.

— Nȣ însъ шi пentrȣ feriчirea koпiilor.

— Daka пrinчiпiȣl kъsъtorieĭ este amorȣl, daka skoпȣl eĭ este reпrodȣчerea, шi daka îndatorirea soцilor este kreшterea koпiilor, aпoĭ din пȣntȣl de vedere allȣ koпiilor, sȣnt kontra divorsȣlȣĭ.

„La naцiȣnele ȣnde domneskȣ bȣnele moravȣrĭ, пrea rar se vъdȣ kazȣrĭ de divorцȣ: kъsъtoria akolo e basatъ пe kȣnoшtinцa пerfetъ a kъsъtoriцilor, шi пe konformitatea lor de aпlikъrĭ, de пrinчiпiĭ, de karaktere, de edȣkaцiȣne шчl, шчl; divorцȣl akolo este imnossibilȣ. Sȣnt kazȣrĭ însъ kъnd despъrцirea este neaпъratъ, kiar în interesȣl koпiilor, шi пentrȣ evitarea skandalȣlȣĭ шi' a adȣlteriȣlȣĭ, krimъ mȣlt maĭ mare dekъt divorцȣl, шi пe

1). Manȣalȣ de Пravila Biseriчeaskъ din anȣl 1854.

kare toate legislaцiȣnele aȣ̆ пedeпsito k'o moarte krȣntъ. În kazȣl de faцъ, a пrelȣngi kъsъtoria, este a sanцiona adȣlteriȣl, a înkȣragea skandalȣl; este a пrovoka krime orribile, voind tȣ sъ'цĭ eserчitezĭ ka desпotȣ̆ drenturile talle de bъrbatȣ̆. Dar rъȣl чellȣ̆ maĭ mare în okiĭ meĭ este kъ femeea adȣlterъ introdȣчe în famillie koпiĭ streinĭ, karĭ ȣsȣrпъ drentȣrile koпiilor legitimĭ, шi slъbeskȣ̆ affekцiȣnea mameĭ пentrȣ aчestĭ koпiĭ. Aчeastъ kangrenъ a soчietъцiĭ nȣ se пoate lekȣi dekъt kȣ reforma moravȣrilor, adikъ lȣminъnd sȣffletȣl femeiĭ kȣ шtiinцa шi kȣ morala.

„O reпetъm, totȣl atъrпъ della edȣkaцiȣnea mameĭ шi della maniera bъrbatȣlȣĭ, kare, în materie konjȣgalъ, katъ sъ konsȣlte, nȣ nȣmaĭ inima, чi шi kaпȣl; шi maĭ kȣ seamъ, sъ'шĭ ia nevastъ de potriva lȣĭ; iar în kazȣ̆ de divorцȣ̆, kȣlпabilȣl ar trebȣi sъ nȣmaĭ aibъ voe a se kъsъtori, ka o nedeaпsъ пentrȣ dъnsȣl, шi ka o garanцie пentrȣ kъsъtorie шi famillie, шi пentrȣ liniшtea soчietъцiĭ întregĭ.

„Divorцȣl dar, kȣm ziчe D. E. M. Kreцȣleskȣ [1]), ar ȣrma sъ fie пronȣnцat nȣmaĭ în чelle treĭ kazȣrĭ ȣrmъtoare:

1° Пentrȣ esчesȣrĭ шi injȣriĭ grave din пartea ȣnȣĭ soцȣ̆ kъtre чelъlalt.

2° Пentrȣ adȣlteriȣl femeiĭ ш'al bъrbatȣlȣĭ, kъnd aчesta va întreцine konkȣbinъ în kasъ saȣ̆ airea.

3° Пentrȣ neînvoire de karaktere între soцĭ, kъnd aчeastъ neînvoire va fi цinȣt treĭ anĭ, шi la finele fiekъrȣia anȣ̆ soцiĭ vor fi fъkȣt o nȣoъ чerere.

---

1). În oпȣskȣlȣl sъȣ̆ Desпre Kъsъtorie шi Divorцȣ̆ în Пrinчiпatele-Ȣnite, de E. M. Kreцȣleskȣ.

„Iar soцȣl kȣlпabilȣ съ nȣ se maĭ пoatъ kъsъtori, шi съ пearzъ darȣrile fъkȣte înaintea nȣnцiĭ.“

Aчi se naшte o întrebare:

Kare trebȣe съ fie kondȣita bъrbatȣlȣĭ în kazȣl de adȣlteriȣ flagrantȣ al soцieĭ? Lanoue ziчe:

Le bruit est pour le fat, la plainte pour le sot;
L'honnête homme trompé, s'éloigne et ne ditmot [1]).

În asemenea kazȣrĭ, eȣ sȣnt de пъrerea bъrbatȣlȣĭ din anekdota ȣrmъtoare:

Ȣnȣ bъrbatȣ, kare lȣasse din amorȣ пe nevasta lȣĭ, simцi într'o zi kъ ea îllȣ minotaȣrisa. Îĭ întinde o kȣrsъ, шi'ĭ пrinde п'amъndȣoĭ asȣпra faпteĭ. Bъrbatȣl, armat kȣ dȣoъ fokȣrĭ, intrъ în kamerъ, însoцit de martorĭ шi d'ȣnȣ пreotȣ.

„Domnȣle, ziчe ellȣ rivalȣlȣĭ sъȣ, пresȣпȣiȣ kъ Dȣmneata iȣbestĭ пe nevasta mea, fiind k'aȣ ajȣns lȣkrȣrile пъnъ aчi. . . . Nevasta mea nȣ пoate avea doȣĭ bъrbaцĭ; шi fiind kъ amorȣl чellȣ nȣoȣ desfiinцeazъ пe чel vekiȣ, trebȣe, ka omȣ d'onnoare, съ ieĭ de nevastъ пe nevasta mea; altfel, în virtȣtea dreпtȣlȣĭ чe'mĭ daȣ Kodȣl пenal [2]) шi Biserika [3]), eȣ vъ omorȣ п'amъndoȣĭ. Vъ daȣ zeчe minȣte de gъndire.“

Bъrbatȣl înkide ȣшa kȣ keia, шi aшteaпtъ în salonȣ din пreȣnъ kȣ martorii deчisiȣnea amanцilor. Dȣпe zeчe minȣte, reintrъ toцĭ în kamera пrisonierilor.

---

1). Bъrbatȣl kȣ minte, kъnd se vede trъdat de soцia lȣĭ, se desпarte de dъnsa kȣ liniшte; nȣmaĭ omȣl nerodȣ se пlъnge, шi чel пretenцiosȣ faчe sgomotȣ.

2). Art. 254 din Kondika Пenalъ.

3). Kaп. 254 din Пravila Bisericheaskъ.

— Прiimeskȣ a fi soцȣl nevesteĭ Dȣmitale, ziче amantȣl.

— Шi eȣ, respȣnde femeea, прiimeskȣ a fi konsoarta Domnȣlȣĭ X....

Amantȣl dette bъrbatȣlȣĭ ȣnȣ înskrisȣ прin kare se lega a lȣa de nevastъ пe amanta lȣĭ, îndatъ че Biserika va пronȣnцa desпъrцirea eĭ de bъrbatȣl aktȣalȣ.

Aчestȣ înskris fȣ adeverit de martoriĭ пresinцĭ, kari detterъ шi eĭ ȣnȣ altȣ înskrisȣ bъrbatȣlȣĭ desпre чelle petrekȣte în vederea lor.

Nevasta se mȣtъ din minȣtȣl aчella din kasa bъrbatȣlȣĭ; шi пeste noъ lȣnĭ, ea era soцia legitimъ a amantȣlȣĭ, пe kare (se ziче) l'ar fi minotaȣrisat, ka пe ъntъiȣl eĭ bъrbatȣ; dar al doilea bъrbatȣ era ȣnȣ filosofȣ stoikȣ, kare se mȣlцȣmia kȣ пerȣka lȣĭ Balzac, fiind kъ 'ĭ цinea de kaldȣ шi 'ĭ akoпerea kellia.

În fine, sъ finim kȣ onorabilȣl Domnȣ Iorgȣ Чerbȣreanȣ, eroȣl пъrцiĭ ъntъea alȣ aчesteĭ komediĭ konjȣgale.

Kiar în seara feriчiteĭ zille de 21 Maĭ 1861, Чerbȣreanȣ, vrъnd a imita пe bъrbatȣl mъrinimosȣ din anekdota пreчedentъ, înkredinцъ amikȣlȣĭ sъȣ Mistiчeskȣ foaea de zestre шi aktȣl de desfaчere kъtre Konsistoriȣ, прiimind în skimbȣ della amikȣl sъȣ toate xîrtiile чelle komпromitabile.

Adȣoa zi Чerbȣreanȣ пresintъ la Konsistoriȣ чererea de desfaчere; шi'a treia zi plekъ la Paris, ȣnde se konsolъ kȣrъnd d'aчeastъ пerdere: kъчĭ în Franцa se înamorъ d'o Germanъ, kȣ kare se kъsъtori în Romъnia, la ȣnȣ anȣ dȣпe desfaчerea lȣĭ de Aveстiцa,

mi kă kare, se zice, ar fi trăind fericit; nontră kăvîntăl kă a dăoa lăĭ konsoartă e d'ănă temnerament flegmatikă, mi kreskătă în sănănerea oarbă mi resnektăl nrofăndă kătre bărbată, orĭ kari ar fi defektele acestăĭ bărbată.

Fine a Părţii ântéea.